

Monumentnummer*: 523550

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 03 februari 2003
Kadaster deel/nr 82934/85

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Otterlo Ede Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Otterlo kern Otterlo

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Otterlo I 146

Omschrijving**

Inleiding

ORIENTEERTAFEL in opdracht van het echtpaar Kröller-Müller vervaardigd omstreeks 1920, naar ontwerp van H. VAN DE VELDE of van H.P. BERLAGE met een windroos van J. MENDES DA COSTA. De tafel is gelegen op een van de hoogste punten van het landgoed de Hoge Veluwe ten zuiden van de Houtkampweg en ten westen van de Wildbaanweg.

Vanaf 1909 ontstond het landgoed De Hoge Veluwe door het opkopen en samenvoegen van gronden door het Rotterdamse fabrikantenechtpaar Helene Müller (1869-1939) en Anthony G. Kröller (1862-1941). De oude openbare wegen die over de gronden liepen werden afgesloten en op kosten van Kröller omgeleid. Om het nieuw ontstane, ruim 6800 ha grote landgoed kwam een afrastering. Deze door het echtpaar gecreëerde nieuwe buitenplaats fungeerde in de eerste plaats als jachtgebied en buitenverblijf voor de familie en hun gasten. Op het landgoed werd tevens een boerenbedrijf gevoerd. Daarnaast werd binnen De Hoge Veluwe het kunstzinnig ideaal verwezenlijkt dat Helene Müller voor ogen stond. Het terrein werd in haar opdracht ingericht met architectuur en kunstwerken, die allen op hun eigen manier de door haar voorgestane eenheid van kunst en natuur zichtbaar moesten maken. Tenslotte moest op het terrein een groot museumgebouw gerealiseerd worden, om de kunstcollectie van mevr. Kröller te huisvesten.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Ten behoeve van het inrichten van het landgoed wist het echtpaar verschillende architecten aan zich te binden. Van H.P. BERLAGE, de Belg HENRY VAN DE VELDE en van A.J. KROPHOLLER werden daadwerkelijk gebouwen op het landgoed uitgevoerd. De in het complex op te nemen beeldhouwwerken zijn van de hand van de beeldhouwers J. MENDES DA COSTA en JOHN RAEDECKER.

Na de economische crisis werd in 1928 het beheer van het landgoed overgedragen aan de Stichting Krölller-Müller. In 1935 ontstond de Stichting Het Nationale Park de Hoge Veluwe.

Op een hooggelegen plaats op het landgoed is de ORIENTEERTAFEL gesitueerd. Vanaf deze heuveltop was er uitzicht naar diverse richtingen. Mogelijk was het de bedoeling om vanaf dit punt ook uit te kunnen zien over het bij de Franse Berg te bouwen museum. De tafel is in gave staat, het uitzicht is vanwege de hoog opgaande bomen verdwenen.

Omschrijving

De ORIENTEERTAFEL bevindt zich op een in baksteen uitgevoerd cirkelvormig terras. De tafel is afgezien van de natuurstenen windroos volledig in baksteen uitgevoerd en is opgebouwd met ten opzichte van elkaar verspringende niveaus. Aan twee zijden is het terras te betreden via een trapje tussen muren. De rondgemetselde tafel wordt omgeven door een lager gemetselde rand, die een soort bankje om de tafel vormt. De tafel is aan weerszijden voorzien van gemetselde treden tussen muren als voorzetting van de trappen naar het terras. Op de bovenzijde van de tafel is in het midden een windroos van natuursteen aangebracht. Deze windroos bestaat uit ingekerfde gestileerde bladeren en de windrichtingen aangeduid door N-O-Z-W.

Waardering

ORIENTEERTAFEL omstreeks 1920 opgericht naar ontwerp van Berlage of Van de Velde en met een windroos van Mendes da Costa

- Van architectuurhistorische en typologische waarde als goed voorbeeld van een oriënteertafel op een uitzichtspunt in een landschappelijk fraai gebied. Het bouwwerk valt op vanwege de kenmerkende hoofdvorm, opgebouwd met ten opzichte van elkaar verspringende niveaus en de zorgvuldige metselwerkdetailering en de door Mendes da Costa vervaardigde windroos.
- Van stedenbouwkundige waarde als karakteristiek onderdeel van het landgoed De Hoge Veluwe, waar het vanwege de markante met de functie verbonden hoge ligging een bijzondere waarde vertegenwoordigt.
- Van cultuurhistorische waarde als onderdeel van het landgoed De Hoge Veluwe, dat vanaf 1909 werd samengevoegd en ingericht in opdracht van het echtpaar Krölller-Müller.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Straatmeubilair

Functie

Oriënteertafel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument